TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20781
Tarih : 23.10.2026

52020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Ömer BOLAT** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunun (TESK) verilerine göre 2026 yılının ilk dokuz ayında Türkiye genelinde 93 bin 95 esnaf işletmesi kapanmıştır. Bu sayı 2025 yılının aynı döneminde 83 bin 302 olup kapanışlarda yaklaşık yüzde 11,8 artış yaşanmıştır. Diyarbakır Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği (DESOB) Başkanı Alican Ebedinoğlu'nun 21 Ekim 2026 tarihli açıklamasına göre, Diyarbakır'da yılın ilk dokuz ayında 2 bin 740 iş yeri açılmış, 786 iş yeri kapanmıştır. Kapanışların yaklaşık yüzde 40'ı hizmet sektöründe gerçekleşmiştir. Ebedinoğlu, artan kira, enerji, kredi ve sosyal güvenlik maliyetlerinin esnaf üzerindeki yüküne dikkat çekerek desteklerin artırılmasını talep etmiştir. Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odasının (DTSO) Ocak 2026'da açıkladığı değerlendirmede ise 2025 yılında kapanan şirketlerin açılan şirketlere oranının yaklaşık yüzde 40'a ulaştığı belirtilmiştir. Bu veriler, kentte küçük işletmelerin faaliyetlerini sürdürme koşullarının ve mevcut destek politikalarının incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Bu bağlamda:

1. 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında Diyarbakır'da esnaf ve sanatkârlar siciline kaydedilen ve kaydı silinen işletme sayısı kaçtır? Verilerin yıllara, ilçelere ve faaliyet alanlarına göre dağılımı nasıldır?
2. Aynı dönemde Diyarbakır'da kapanan esnaf işletmelerinin ne kadarı sicil terki, ne kadarı meslek terki kapsamında kaydedilmiştir?
3. 2026 yılının ilk dokuz ayında Diyarbakır'da kapanan 786 işletmenin faaliyet alanlarına göre dağılımı nasıldır? Bu işletmelerin faaliyet sürelerine ilişkin veriler bulunmakta mıdır?
4. 2023–2026 yıllarında Diyarbakır, Mardin, Batman, Şanlıurfa ve Şırnak'ta açılan ve kapanan esnaf işletmelerinin sayıları nelerdir?
5. Diyarbakır'da faaliyetini sonlandıran esnaf işletmelerinin kapanış nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca yürütülmüş bir araştırma bulunmakta mıdır? Varsa sonuçları nelerdir?
6. 2023–2026 yıllarında Diyarbakır'daki esnaf ve sanatkârlara yönelik Bakanlığınızca yürütülen destek programlarından kaç işletme yararlanmış, toplam ne kadar destek sağlanmıştır?

7. Diyarbakır'da esnaf ve sanatkârların krediye erişimini kolaylaştırmak amacıyla esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri üzerinden kaç işletmeye, toplam ne tutarda kredi kullandırılmıştır?
8. Diyarbakır'da esnaf işletmelerinin kapanmasının istihdam üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
9. Kira, enerji, finansman ve diğer işletme giderlerindeki artış karşısında küçük esnafın desteklenmesi, kredi koşullarının iyileştirilmesi ve işletme kapanışlarının azaltılması amacıyla yeni bir düzenleme veya destek programı planlanmakta mıdır?